

Obsah

	strana
Úvod	5
I. Teoretická východiska	6
1. Stárnutí a stáří (Dana Sýkorová)	6
Biologické, psychologické a sociální aspekty stárnutí a stáří	6
2. Autonomie ve stáří	9
Podmínky zachování osobní autonomie	10
Externí zdroje zachování osobní autonomie	10
Demografické podmínky (Dana Sýkorová)	11
Ekonomické podmínky (Dana Sýkorová)	11
Podmínky sociálního zabezpečení (Oldřich Chytil, Radka Popelková, Alice Přihodová)	12
Kulturně sociální podmínky (Dana Sýkorová)	13
Profil současné generace seniorů (Dana Sýkorová)	14
Rodina jako součást podmínek, resp. zdrojů zachování autonomie (Dana Sýkorová)	14
II. Metodologie - výzkumné přístupy, metody, techniky	16
Výzkumný terén (Radka Popelková)	16
Výzkumné záměry	18
Realizace integrovaného výzkumu seniorů	18
Objekt výzkumu a konstrukce výběrového souboru (Ivana Loučková)	20
Charakteristika výběrového souboru (Dana Sýkorová)	23
Zpracování dat (Dana Sýkorová)	25
Realizace kvalitativního výzkumu metodou zakotvené teorie (Dana Sýkorová)	25
Sběr dat	25
Vzorek/výběr	27
Zpracování údajů	28
Konstrukce „Mapy sociálních služeb pro seniory v Moravskoslezském kraji“ (Oldřich Chytil, Radka Popelková, Alice Přihodová)	28
Realizace výzkumu Sociální pracovníci a senioři (Oldřich Chytil, Radka Popelková, Alice Přihodová)	29
Metodika	29
III. Výzkumné výsledky	30
1. Nezávislost, soběstačnost (Dana Sýkorová)	30
2. Zdraví (Dana Sýkorová)	30
3. Soběstačnost v každodenním životě (Dana Sýkorová)	32
Sekundární závislost seniorů	33
Strategie zvládání každodenních činností	33
Spolehlivost zdrojů pomoci a podpory	34
Prožívání (ne)soběstačnosti	35
Závěr	35
4. Finance v životě seniorů (Dana Sýkorová)	36
5. Potřeba bezpečí a její uspokojování (Dana Sýkorová)	38
6. Sociální potřeby: Sociální síť. Sociální strategie. (Dana Sýkorová)	39
Životní partner	41
Dospělé děti	42
Dcery	43
Synové	43
Partneři dětí	44
Vnučata	44

Sourozenci	45
Švagři, švagrové	45
Rodiče	45
Přátelé	46
Sousedé	46
Prožívání integrace do sociálních sítí	47
Strategie sociálního chování	48
7. Pohled na stárnutí a stáří, strategie adaptace (Dana Sýkorová)	49
Životní cíle	51
Rozhodování	52
Strategie zvládnání stáří	53
Strategie zvládnání života	54
Senioři o seniorech ve společnosti	55
Představa pomoci seniorům	57
8. Osobnostní potenciál seniorů (Ivana Loučková)	58
8.1. Typologie seniorů podle hodnotové hierarchie	58
Typologie odpovídající hodnotové hierarchii seniorů	59
8.2. Typologie seniorů podle vlastností, které přisuzují sami sobě a podle vlastností, které jsou jim přisuzovány tazatelem	62
Typologie seniorů podle vlastností, které přisuzují sami sobě	63
Typologie seniorů podle vlastností, které jim byly přisuzovány tazatelem	65
IV. Výsledky projektu „Mapa sociálních služeb pro seniory v Moravskoslezském kraji“ (Radka Popelková)	68
Shrnutí hlavních výzkumných poznatků (Dana Sýkorová)	68
Apendix: „A jak dál ve výzkumu Senioři ve společnosti. Strategie zachování osobní autonomie v roce 2003“	72
Literatura a prameny	73
Přílohy:	
č. 1 Instrukce tazatelům v integrovaném výzkumu seniorů (Ivana Loučková, Dana Sýkorová)	78
č. 2 Formální a společenské systémy pomoci (Radka Popelková)	80
č. 3 Mapa sociálních služeb pro seniory v Moravskoslezském kraji (konstruovaná na základě informací získaných v roce 2002) (Radka Popelková)	81
Tabulková část závěrečné zprávy	91